

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Joutsen, V. (2024) Sosiaali- ja terveysalan yhteiset opinnot. TAMK-blogi, 9.4.2024.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/teema2/sosiaali-ja-terveysalan-yhteiset-opinnot/>

Sosiaali- ja terveysalan yhteiset opinnot

9.4.2024 — Anna-Maria Balk

Yksin etenet nopeasti, mutta yhdessä pääsemme pidemmälle. Kiireessä luotamme yksilölliseen etenemiseen ja unohdamme sen hyvän, joka yhteistyöllä saavutettaisiin. Yhteistyössä saattaa joutua mukavuusalueensa reunalle, jossa toimintaamme ja vuorovaikutustamme haastetaan useammasta suunnasta. Tehostamisen ja tietoteknisten innovaatioiden maailmassa monia asioita on helppoa toteuttaa yksin, mutta viheliäisimmät ongelmat säilyvät, jos yhteispelin taidot ovat heikentyneet. Yhteistyön hyödyt ovat helposti sanottu ja ymmärrettykin, mutta arjessa ja käytännössä vähän haasteellisempia toteuttaa.

Olemme luoneet sosiaali- ja terveysalalla huippuunsa viritetyn järjestelmän, jossa alansa ammattilaiset ovat taitavia osaajia. He tekevät kovin suljetuissa toiminnoissa asiakasta ja potilasta auttavia ja ohjaavia toimia. Näennäisesti tehokkaassa, mutta kalliissa järjestelmässä päättäjämme tekevät leikkauspäätöksiä, joiden vuoksi järjestelmä rakoilee. Huomattavakaan yksikkökohtaisten resurssien lisäykset eivät auta parantamaan kokonaisuutta. Yhteistyön hyödyt ja ajoissa annettu tuen vaikuttavuus on ymmärretty jo pitkään ja sosiaali- ja terveysalaa on yritetty yhdistää kymmeniä vuosia, mutta menestys on ollut varsin heikkoa. Liian usein ammattilaiset eivät luota toisten ammattilaisten tekemiseen tai ajattelevat, että avun pitäisi tulla jostain muusta hallintorakenteen osasta. Asiakkaat ja potilaat päätyvät jonon päähän odottamaan erityisapua, jota ei ole edes olemassa. Soten aito yhdistyminen vaatii nyt yhteistyöhön sitoutuneita ammattilaisia ja kasvuprosessi on käytännöllisintä aloittaa kasvuprosessin alkutaipaleella.

Opetussuunnitelman uudistuessa TAMKin Sosiaali- ja terveysalan tutkintokoulutuksessa lähdettiin vastaamaan työelämässä ilmenevien yhteistyön haasteisiin luomalla alan yhteiset opinnot. Toteutamme yhteensä kolme viiden opintopisteen kokoista yhteistä kokonaisuutta:

- Minä ja me matkalla sosiaali- ja terveysalan ammattilaisiksi

- Asiakaslähtöisesti kehittyvät sosiaali- ja terveyspalvelut
- Moniammatillinen kehittäminen ja johtaminen

Pyrimme yhteisissä opinnoissa lisäämään opiskelijoiden ymmärrystä moniammatillisen tiimityön välttämättömyydestä sekä ohjaamme systemaattista työtöiden oivallukseen.

Ensimmäisen osion pohjalle moniammatillinen opettajatiimi loi Moodle-alustan, jossa opiskelijat perehtyvät itsenäisesti alan viitekehukseen ja normistoon. Syksyllä 2024 eri sote-alan tutkintojen opiskelijat orientoituvat aiheeseen käänteisen oppimisen keinoin ja sen jälkeen he jakaantuvat n. 20 opiskelijan ryhmiin. Odotettavissa on alkuinnostuksen lisäksi hämmennystä, unohduksia, sekoilua ja hermoilua. Niihin auttavat maltti, luottamus, hyvä tahto, kunnioitus, läsnäolo, itsetuntemus ja luottamus itseensä. Onhan yhteiselo pahimmillaankin sietämätöntä ja ahdistavaa. Toisaalta yhteiselo on selviytymisen kannalta välttämätöntä ja parhaimmillaan se täyttää elämän merkityksellisyyden. Harvoin uuden oppiminen on ihan tuskatonta, mutta eihän mitään hyvää saa helpoilla pikaratkaisuilla. Mentaaliset prosessit vaativat pitkän kypsytysajan ja ne on aloitettava viimeistään ammattikorkeakoulussa. Seuraavat osiot ovat parhaillaan suunnittelupöydällä, mutta tärkeintä niissäkin on, että eri sote-alan tutkintojen opiskelijat kohtaavat toisensa tulevaisuuden merkityksellisten aiheiden äärellä.

Teksti: Vesa Joutsen, osaamispäällikkö

Kuva: AdobeStock